

ЩО ТАКЕ РАННЄ ВТРУЧАННЯ

Раннє втручання – це міждисциплінарна сімейноцентрована система допомоги дітям раннього віку (від народження до 3-х років) із порушеннями розвитку та дітям груп біологічного й соціального ризику, спрямована на покращення розвитку дитини та підвищення якості життя родини.

Раннє втручання (РВ) надає свої послуги насамперед дітям перших років життя, оскільки раннє виявлення біологічних та соціальних чинників ризику щодо порушення розвитку дитини дає можливість своєчасно почати інтенсивну допомогу в ранньому віці, коли розвиток дитини особливо піддається впливу і є можливість запобігати появі обмежень як у функціонуванні сім'ї, так і в фізичному та психосоціальному розвитку дитини.

Причини загрози можуть бути різними:

- уже встановлений медичний діагноз;
- несприятливі перинатальні чинники (наприклад, недоношеність, низька маса після народження, асфіксія, штучна вентиляція легень тощо);
- неблагополучні зовнішні обставини розвитку дитини.

Якась частина або й більшість потенційних клієнтів не матимуть у майбутньому інвалідності і, ймовірно, швидко залишать програму. Проте дехто отримає реабілітаційну послугу в якомога більш ранньому віці.

ЯК ПРАЦЮЄ РАННЄ ВТРУЧАННЯ

Враховуючи, що дитина розвивається під впливом навколишнього середовища, головним принципом РВ є принцип сімейноцентрованої послуги. **Клієнтом програми є вся сім'я** як цілість (голістичний підхід) і як соціально-комунікативна система. Батьків (або опікунів) дитини навчають, як прийняти особливості дитини і створити умови, що максимально сприятимуть її розвитку.

У програмі РВ допускається й робота з дітьми, старшими 3-х років, особливо якщо дитина та сім'я перед тим не отримували відповідних послуг. Важливо, щоби процеси навчання та впливу на розвиток дитини були сталими, а отже – логічним та необхідним є перехід із раннього втручання до наступної “освітньої ланки”, наприклад, дошкільного навчального закладу, які в українських реаліях подекуди приймають дітей із 4-х років.

Ідеєю раннього втручання є якомога більш раннє обстеження дитини командою спеціалістів різного профілю (лікарем, реабілітологом, дитячим психологом, педагогом-дефектологом, логопедом, іншими спеціалістами за потребою) і відповідна робота щодо ранньої реабілітації дитини та насаження (англ. *empowerment*) сім'ї.

Проводиться оцінювання розвитку рухових, мовних, комунікативно-емоційних та сенсорних здібностей, з'ясовуються особливості розвитку ігрової діяльності, її відповідності віковим етапам та індивідуальними можливостям дитини. Через опитування збирається інформація про сон та годування дитини, гігієнічні процедури, особливості її взаємодії з батьками, з'ясовується запит батьків щодо виявлених проблем.

Висновок та план втручання формуються лише після спільного обговорення спеціалістів між собою та з батьками дитини і складається як з оцінки рівня функціональної організації поведінки дитини, так і з можливостей батьків щодо побудови дитячо-батьківських відносин. На наступному етапі залежно від провідної проблеми виділяється певний спеціаліст і розпочинає роботу з дитиною. Тоді він же (або інша особа, наприклад, “координатор / адміністратор послуги”, залежно від організації роботи команди раннього втручання) здійснює подальшу координацію роботи з родиною, роботи команди спеціалістів, які реалізують індивідуальний план допомоги дитині й сім'ї, в якій її виховують.

Надання послуги у м. Запоріжжя за посиланням
: <https://doz.zoda.gov.ua/83-news/3883-u-zakladakh-okhoroni-zdorov-ya-zaporizkoji-oblasti-rozshirene-okhopennya-poslugoyu-rannogo-vtruchannya-za-printsipom-rannogo-viyavlennya-ditej-yaki-mayut-porushennya-rozvitku-abo-v-yakikh-islue-rizik-viniknennya-takikh-porushen>